

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložila studentka: Martina Procházková

Název práce: Vliv rozvodu rodičů na partnerské vztahy dětí

Oponoval: Mgr. Lukáš Dirga

1. CÍL PRÁCE: Autorka se zabývá sociologicky relevantním tématem vlivu rozvodu rodičů na pohled jejich dětí na jejich budoucí či současné partnerské vztahy. Jako cíl své práce si autorka vymezila „zjistit, zda rozvod rodičů ovlivňuje to, že děti z rozvedených rodin vnímají své partnerské vztahy jinak než děti z rodin s oběma biologickými rodiči, a to hlavně v rámci jejich postojů k manželství či partnerskému soužití“ (str. 1). Autorka pojala svou práci jako přehledovou stať s tím, že „cíle bude dosaženo prostudováním relevantních výzkumů na toto téma, které byly publikovány jak zahraničními, tak i českými autory po roce 1989. Má práce bude tedy přehledovou statí, která shrnuje výsledky těchto mnou vybraných výzkumných studií a celá práce bude tedy teoretického rázu“ (str. 1-2).

Autorka tedy při definování tématu a cíle své práce musela učinit několik rozhodnutí, která sice považuji za relevantní, nicméně však za nedostatečně podložená. Autorka například neuvádí, proč si vybrala vliv rozvodu zrovna na partnerské vztahy a ne na jinou oblast, př. na vzdělání, zaměstnání apod. (jak uvádí na str. 1). Obdobně autorka nezdůvodňuje výběr literatury po roce 1989. Volby jsou to, dle mého názoru ospravedlnitelné, nicméně bych autorce doporučil tato svá rozhodnutí vždy nějakým způsobem zdůvodnit.

Domnívám se, že se autorce podařilo vytyčeného cíle dosáhnout. Nicméně se domnívám, že je předložená práce značně deskriptivní a autorka se mohla alespoň pokusit o kritickou reflexi analyzovaných výzkumů a jejich hlavních zjištění, které poté autorka ve své práci v podstatě jen znovu opakuje a skládá dohromady dle tematického zaměření. Autorka prokázala obeznámenost s tématem a potenciál pracovat s poměrně značným množstvím odborných textů. O to větší je škoda, že se o vlastní kritickou reflexi nepokusila.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ: Pozitivně hodnotím výběr relevantního tématu, snahu autorky logicky strukturovat svou práci do tří základních kapitol s cílem postupně zužovat téma až ke konkrétnímu výzkumnému problému, práci s poměrně velkým počtem odborných zdrojů a snahu autorky podepřít své argumenty statistickými údaji o sňatečnosti a rozvodovosti.

K předložené práci mám však několik komentářů. Autorka na straně 2 uvádí, že její práce má teoretický ráz. Není mi však jasné, z jaké teoretické perspektivy autorka přistupovala k textům, se kterými pracovala. V práci „teoretického rázu“ bych očekával snahu o větší propojení se sociologickou teorií (nabízí se například teorie individualizace). V práci také postrádám klasifikaci a komparaci analyzovaných textů, které se tomuto tématu věnují, dle určitých charakteristik, například dle jejich teoretických/paradigmatických východisek.

Autorka dále na straně 1 uvádí, že „cíle bude dosaženo prostudováním relevantních výzkumů na toto téma, které byly publikovány jak zahraničními, tak i českými autory po roce 1989“. Na straně 2 poté dále uvádí, že „klíčem pro vyhledávání publikací vhodných k mé rešerši bylo, aby obsahovaly téma rozvodu rodičů a soustředily se na dopady rozvodu rodičů na dětech a také na jejich partnerské vztahy“. Autorka se však v práci popisu výběru textů, se kterými pracovala, nevěnuje. Čtenář tak nemá žádnou představu o tom, s jakým množstvím textů autorka původně pracovala, zda nějaké texty musela například vynechat, nebo jak přesně dané texty hledala (např. v jakých databázích, jak hledala články a jak knihy atd.). Zcela jistě autorka nepracovala se všemi texty, které se danému tématu

věnují (to ani není v jejích silách). To znamená, že musela provést určitou selekci textů a právě detailnější popis této selekce v práci chybí.

Má největší výtka se však vztahuje k absenci vlastní autorčiny kritické reflexe tématu a analyzovaných textů. V práci tak postrádám vlastní přínos autorky například ve formě zaujetí vlastní (teoretické) pozice. I přehledová stať by měla přinést něco nového (minimálně ve formě komentáře autora) tak, aby se nestala pouze přeříkáním něčeho, co již bylo mnohokrát napsáno a zopakováno. Zamezilo by se tím tomu, že deskripce sklouzne po povrchu, ale nejde příliš do hloubky.

Autorce bych také doporučil vyhnout se v práci až příliš generalizovaným tvrzením, která jsou v podstatě nedoložitelná. Jedná se o výroky typu „je zcela nemožné“ (str. 26 - jak může autorka vědět, že je něco zcela nemožné?), nebo „všechny výzkumy“ (str. 33 – autorka zná opravdu všechny výzkumy na dané téma?).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA: Po formální stránce odpovídá předložená práce požadavkům kladeným na bakalářské práce. Na některých místech se sice vyskytují drobné nedostatky a překlepy (na straně 4 například autorka odkazuje stylem [Rabušic 2001: 190], tedy s dvojtečkou, ale také stylem [Giddens 1999, 160], tedy s čárkou), nejedná se však o závažné nedostatky, které by snižovaly kvalitu předložené práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE: Autorka si pro zpracování své bakalářské práce zvolila zajímavé a sociologicky relevantní téma. Autorka také prokázala obeznámenost s tématem a potenciál konstruktivně pracovat s poměrně značným množstvím odborných textů. Nejvíce v práci postrádám větší vlastní přínos autorky, zejména její kritickou reflexi.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

1) Mohla by autorka vysvětlit, co je přínosem její bakalářské práce?

2) Mohla by autorka reflektovat své výzkumné téma z perspektivy teorie individualizace? Jakým způsobem může ovlivňovat proces individualizace míru sňatečnosti/rozvodovosti a případně také partnerské vztahy dětí rozvedených rodičů?

3) Na straně 25 autorka odkazuje na výzkum Kiernan a Cherlin [1999], kteří přichází s tvrzením, „že pokud rozvod rodičů děti nezakusily anebo zakusily, ale až po 20. roce života, tak mají velkou pravděpodobnost, že jejich manželství neskončí rozvodem“. Autoři tak stanovují hranici dvaceti let dítěte. Mohla by autorka objasnit, na základě jakých dat byla tato hranice stanovena? Mohla by autorka ke stanovení této hranice zaujmout vlastní postoj/stanovisko?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Předkládanou práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

Datum: 18.5.2017

Podpis: